

Inatsisissatut siunnersuummut nassuiaatit

Nassuiaatit nalinginnaasut**1. Inatsisip siunertaa**

Aalisarneq pillugu inatsimmi atuuttumi §§ 2, 14, 25 aamma 29-imi allanngortinneqarnissaat pillugu siunnersuummi siunertaq sutigut tamatigut nunatsinni aalisarnermi piujuaannartitsinissamik Naalakkersuisut kissaatigisaannut naapertuuttuuvoq. Anguniagaq taanna piviusunngortissagaanni Kalaallit Nunaanni tamani aalisarnerup ingerlanneqarneranit paasissutissat tutsuiginartut eqqortuusullu katersorneqarnissaat pisariaqarpoq. Ilanngullugu siunertaavoq inatsisip siunertaata § 2-mi aalajangersarneqartup allanngortinneratigut tunitsivinni pisisartut arlaqaqisut aalisarnermik ingerlatsinerup pinngortitamut sunniutaasa akuerineqarsinnaasumiitinnissaannik kissaateqartut isiginiarneqassasut.

§ 14-imi atuuttumi atuisut akiliuteqartinneqarnerat pillugu aalajangersakkamik nutaamik ilanngussinermut tunngaviupput Namminersorlutik Oqartussat allaffissornermi aningaasartuutit ikilisarneqarnissaannik kissaataat. Aalisarnermik nakkutilliinermut atatillugu siunissami ingerlatsinermut aningaasartuutaalersussat pitsannorsaaffigineqarnissaat nakkutilliinermut suliffeqarfiit aningaasaliissuteqarfiginneqataanerisa peqataaffigissavaat. Aalisarneq pillugu inatsisip allanngortinneqarnissaanut siunnersuummi immikkoortut siuliani taaneqartut pingaarnertut siunertaapput.

Maannakkorpiaq pissutsit imaapput, Naalakkersuisut aalisarneq pillugu ingerlatsinermut oqaasertalersuinissaannut paasissutissat tunngavigineqartussat amigarput. Tassa Kalaallit Nunaanni aalisarneq tamani atuuttoq pillugu Naalakkersuisut piumasaqaatigisaat pissamaatinik taakkuninnga atuneq pillugu eqqortumik tamakkiisumillu takunninnissaq Naalakkersuisut pissarsiarinngilaat.

Paasissutissanik tunniussisarneq pillugu aalajangersakkap kiisalu aalisarnermik nakkutilliisut aalisariutit aalisarnerannik nakkutilliillutik suliaqarsinnaanerit pillugu aalajangersakkap allanngortinnissaanut siunnersuut pissutsinut taakkununnga aaqqiiniarnertut isigineqassaaq.

Tunitsiviit qarasaasiatigut nalunaarusiorsinnaatitaanissaannik Namminersorlutik Oqartussat pisariaqartitsinerat allannguutit taakku aalajangiunneqarnerata ikiorsissavaa. Tassunga ilanngullugu pisanik nalunaaruteqartarnerup iluani sukkasuumik sunniuteqarluartumillu aqutsineq Namminersorlutik Oqartussat iluanaarutigissavaat. Taamatut sukkanerusumik sunniuteqarluarnerusumillu pisanik

nalunaarusiortarnerup kinguneranik Namminersorlutik Oqartussat aalisarnerup iluani arlariinnik pisariillisaalersinnaaner at qularnanngilaq, tassami aalisarnerup maanna ulloq unnuarlu ilaatigut nakkutigeqqissaarnerqarsinnaagami.

Pingaartumik aalisarnerup pillugu inatsimmi atuuttumi § 25-p allanngortinneratigut qarasaasiatigut ullorsiummik pilersitsinissamut Namminersorlutik Oqartussat periarfissaqalissapput. Qarasaasiatigut ullorsiutit pitsaaqutigivaat soorlu pisarisuukkat pillugit paasissutissat sukkanerumik pissarsiarineqarsinnaaner at ilutigalugu pisassiissuteqarnermut atatillugu kukkunerit iluarsineqarsinnaaner at. Assersuutigalugu Pinngortitaleriffimmit inassuteqaatit tiguneqarsimasut nammineq paasissutissaatinut atassuteqalersitsisinnaanermik Namminersorlutik Oqartussat periarfissaqalissapput.

Suliffeqarfiit umiarsuaqartitsinermillu ingerlatsiviit aningaasaqarner at ingerlanneqarnerallu pillugit paasissutissanik pisariaqartinneqartunik Namminersorlutik Oqartussat siusinnerusukkat pissarsisinnaasannngillat. Periarfissaq tamanna nunani allani tamani atuutereerpoq. Inatsimmik allannguiner mi uani siunertaavoq paasissutissanik pingaaruteqarluinnartunik taakkuninnga Naalakkersuisut siunissami pissarsisinnaasalernissaat.

Umiarsuaqartitsinermik ingerlatsiviit manna tikillugu paasissutissanik taakkuninnga tunniussiumaataartarput. Aalisarnerup pillugu Ataatsimiititaliarsuup suliaqarneran at atatillugu kingullermik tamanna pivoq. Paasissutissat taakku pissarsiarineqarnerisa ingerlatsiviup naleqqussaaffigineqarnissaan at kiisalu pisuussutit imminut akilersinnaasumik ator neqarnissaan at Naalakkersuisut periarfissaqartilissavai.

Ilanngullugu aamma eqqaaneqassaaq aalisarnerup pillugu inatsimmi atuuttumi § 29-mut attuumassuteqartut allanngortinneqarnerisa Naalakkersuisut periarfississavai tulaassanik nakkutilliisinnaanngornerannik. Nakkutilliineq taama ittoq ullutsinnut naleqqutiinnarani aamma piumasaqaataavoq, tassami Kalaallit Nunaata aningaasaqarnikkut oqartussaaffigisaani inerteqqutaasunik, killeqanngitsunik nalunaarusior neqanngitsunillu aalisarnerup annertussusaanik Namminersorlutik Oqartussat nakkutilliisinnaalersissavai. Nakkutilliinissaq taanna Kalaallit Nunaata pisussaaffigivaa, tassami nammineq aningaasatigut soqutigisani pissutiginnarnagit, aammali Nunat tamat akornanni isumaqatigiissutit Kalaallit Nunaata atsiorsimasai naapertorlugit.

Kiisalu atuisut akiliuteqartinneqarner at pillugu aalajangersakkap nutaap ilanngutsinneqarnera allaffissornermi aningaasartuutit ikilisarnerqarnissaannik Namminersorlutik Oqartussat pisariaqartitsinerann at attuumatillugu suliniutaavoq. Aalajangersakkap taassuma akuersissutigineqarnerani aalisarnerup nakkutigineqarneranik pissuteqartumik Kalaallit Nunaata aningaasartuutai Nunatta karsiata pinnani aalisarnerup akilissavai. Aalisarnermik nakkutilliiner mi atuisut akiliuteqartinneqarner at ilutigalugu aalisarnermik nakkutilliinerup nalinginnaasumik annertusarnerqarnissaa ineriartortinneqarnissaalu qulakkeerneqassaaq, tassunga ilaallutik tulaassanik nakkutilliinerup eqqunneqarnera, paasissutissat nalunaarsorneqartarnerisa ineriartortinneqarner at kiisalu nakkutilliisun at piginnaanngorsaataasumik ilinniartitsinerup pilersinneqarnera.

2. Inatsisissatut siunnersuutip immikkoortui pingaarnert:

Aalisarneq pillugu inatsisip siunertaanut aalajangersakkap allanngortinneqarnera

Aalisarneq pillugu inatsimmi § 2-mi inatsisip siunertaa aalajangersarneqarpoq, aalisarneq pillugu inatsisip pingaarnertut siunertaa allaaserineqarluni. Aalisarnerup piujuartitsinissamik ingerlanneqarnissaa pisisartut amerliartuinnartut akornanni pingaartinneqaleriartuinnarpoq. Pisisartut taakku nioqqutissat MSC-mi (Marine Stewardship Council) aaqqissuussineq naapertorlugu meqqilerneqartarnissaannik kissaateqarnerat allannguutissatut siunnersuummi malinniarneqarpoq, tassalu aalisarnerup pinngortitamut sunniuteqarnera akuerineqarsinnaasumiitinniarneqarluni.

Paasissutissat pissarsiarineqartut:

Nunatsinni aalisarnerup iluani aningaasat kaaviiarnerisa ilaatigut misissoqqissaarneqarnissaannut paasissutissat pissarsiarineqartut tunngavilerneqarnissaat inatsisissatut siunnersuummi pingaarnertut anguniarneqarpoq. Nakkutilliinissaq eqqarsaatigalugu kiisalu aalisarnermi politikkip aalisarnermullu ingerlatsiviup suliniutaasa ullutsinnut naleqqussarneqarnissaannut atortussatut paasissutissat aamma atorneqassapput.

Tulaassisarnermik nakkutilliineq

Inatsisissatut siunnersuummi aamma pingaarnertut anguniarneqarpoq aalisarnermi tulaassisarnerup nakkutilliisoqalernissaa. Misissuinerit taakku aalisarnermi nakkutilliisunit ingerlanneqartassapput taakkualu suliakkerneqassapput kalaallit aalisariutaanni aalisarnermut tunngassuteqartumik suliaqarnerit nakkutiginnissaannut kiisalu aalisakkat qaleruallillu tulaanneqartarnerisa nakkutiginnissaannut.

Atuisut akiliuteqartinneqarnerat

Atuisut akiliuteqartinneqarnerat pillugu aalajangersakkamik inatsisissatut siunnersuut imaqarpoq, tassani pineqarpoq akitsuusiinerup atuutilersinneqarneratigut aningaasartuutitik matussusiineq. Tassani siunertaavog aalisarnermik inuussutissarsiortut Kalaallit Nunaata aningaasartuutaasa ilaannik isumaginnittassasut. Atuisut akiliuteqartinneqartalernerat nakkutilliinermut tunngassuteqartunut Namminersorlutik Oqartussat allaffissornikkut aningaasartuutaasa amerliartuinnarnerannut attuumatillugu isigineqassaaq.

3. Aningaasaqarniarnikkut allaffissornikkullu pisortanut malitsigisassai:

Aallaqqaasiut – atuisut akiliuteqartinneqarnerat

2005-imi aningaasaqarnermut ataatsimiititaasimasup peqqussutaa tunngavigalugu aalisarnermi pisassiissutit nakkutigilluarneqarnerisa attatiinnarnissaat ilutigalugu sipaarutaasussatut piumasaqaataasut pillugit taamani Naalakkersuisuusimasut qanoq

pilersaarusiorsimanersut nassuiaatigineqarpoq. Taamaammatt KANUAANA aamma siunissami aalisarnermi pisassiissutinik nakkutilliisarnissaq pillugit nassuiaat suliarineqarpoq, taanna 2006-imi Inatsisartunut saqqummiunneqarpoq.

Aalisarnermi nakkutilliinerup attatiinnarnissaanut sunniuteqarnerulersinnissaanullu periarfissat pisariaqartitalu kiisalu aningaasaqarnikkut aningaasaliissuteqartarnikkullu pissutsit nalilersorneqarnerannik nassuiaat imaqarpoq.

Aalisarnermi nakkutilliinerup attuumassuteqartumik siunissami ingerlatsinerup aningaasartuutaalersussat malunnaatilimmik pitsaanerulersinnissaanut nakkutilliinerup suliaqarfiit aningaasaleeqataanissaannik kissaateqarnerup iluaqutaasinnaanera pillugu siunnersuummik nassuiaat aamma ilaatigut imaqarpoq.

Nassuiaammi erseqqissarneqarpoq aalisarnermi nakkutilliinerup atuisut akiliuteqartittarnerisa qulakkiissagaa aalisarnermi nakkutilliinerup nalinginnaasumik annertusarneqarlunilu ineriartortinneqarnera, tassunga ilaallutik tulaassinermi nakkutilliinerup atuutilerneqarnera, paasissutissat nalunaarsorneqarnerisa ineriartortinneqarnerat kiisalu nakkutilliisunut piginnaanngorsaataasumik ilinni-artitaanerit pilersinneqarnerat.

Tassunga atatillugu oqaatigineqassaaq, KANUAANA 2003-imi aningaasanut inatsimmi nammineq missingersuuteqartalerup, 2009-milu aningaasaliissutit atuinerlu 20 mio. kr. missaaniillutik. Maani nunami nunallu tamat akornanni nakkutilliisarnerup attuumatillugu aalisarnermik nakkutilliinerup sunniuteqarluarnissaannik piumasaqaataasut naammassissagaanni atortussat amerlanerit pisariaqartinneqarput, taakku atuisut akiliuteqartittarnerat aqqutigalugu aningaasalersorneqassasut kissaataavoq.

2007-imi Inatsisartut aningaasanut inatsisaata suliarineqarneranut atatillugu ukiuni aggersuni missingersuutini pisariaqartinneqartussat kigaatsumik matussuserneqarnissaannut atuisut akiliuteqartittalernissaannut ilusissamik Aalisarnerup, Piniarnerup Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik suliaqaaqullugu qinnuigineqarpoq. Paasissutissanilli qulaajaanissamut pisariaqartitsineq pissutigalugu suliaq kinguartinneqarpoq. Kisitsisinilli tunngavissanik pisariaqartitsineq tunngavigalugu suliaq kinguartinneqarpoq. Taamaammatt 2008-mi atuisut akiliuteqartittalernissaasa ilusissaa siunissaq ilanngullugu suliarineqarpoq. Atuisut akiliuteqartittalernissaannut ilusiliaq 2008-meersoq tassanilu naatsorsuinerup tunngavigineqartoq ukioq 2010-mi siunissamilu atoqqitassanngorlugu ullutsinnut naleqqussaqqinneqarsimapput.

Atuisut akiliuteqartittarnerisa atuutilersinneqarnera

Atuisut akiliuteqartarnerat aqukkuminartoq, naapertuilluartutut isigineqartoq kiisalu atuisunut paasiuminartoq atuutilersinniarneqarpoq.

Atuisunut akiliuteqartitseriaatsit marluk siunnersuutigineqarput:

- sinerissap qanittuani aalisarsinnaanermut akuersissummut 1.500 kr.-inik akiliuteqartitsisoqartalissasoq (sinerissap qanittuani raajarniarneq minillugu).
- Avataasiorluni aalisarnermi kiisalu sinerissap qanittuani raajarniarnermi tonsimut ataatsimut 60 kr.-inik akitsuuteqartitsisoqassasoq, pisassiissutinit nalunaarutigineqartunit naatsorsorlugit.

Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Aqutsisoqarfiup aalisarsinnaanermut akuersissutip ataatsip suliarineqarneranut allaffissorinikkullu aningaasartuutit allat katillugit 1.500 kr.-iusut naatsorsorsimavaat.

Erseqqissarneqarpoq, isertitat aningaasartuutillu amerlassusaat AIS2010-mut ilanngullugit suliarineqartut akiliuteqartitsinermilu akitsuuteqartitsinermilu akigititat Inatsisartunit annertusineqarlutillu annikillisinneqarsinnaasut.

Pisassiissutit agguanneqartut agguaqatigiissillugit 180.000 tonsit tunngavigigaanni aalisakkanut/qalerualinnullu akitsuut tonsimut ataatsimut 60 kr.-iulluni taava iluanaarut kr. 10.800.000-iussaaq. Taakkua saniatigut saattuarniarnissanut, saarullinniarnissanut, nipisanniarnissanut qaleralinniarnissanullu akuersissutinit ataasiakkaanut 1.500,00 kr.-nit aningaasaliissutigineqarput, taakku 2.115.000 kr.-nik naleqarput.

Aalisarsinnaanermut akuersissut ataaseq 1.500 kr.-qartinneqarpat avataasiorlunilu aalisarnermi akitsuut tonsimut ataatsimut 60 kr.-iutinneqarluni, atuisunut akiliutigitinneqartut katillugit kr. 12.915.000-iussapput.

Uani aamma erseqqissaatigineqassaaq, aningaasat amerlassusaat missiliorneqartut pineqarmata, tassani akuersissutit amerlassusaat ukiumiit ukiumut nikerarsinnaasarnerat pissutigalugu taakkunungalun tunisinermi akigitinneqartunit, orsussat akiinit tunisinermilu periarfissanit aamma sunnerneqarsinnaasarlutik.

Aalisarfiusut pineqartut iluanni akuersissutit amerlassusaat kiisalu nakkutilliinermi suliaasat nalimmassarneqarnerat tunngavigalugit atuisut akiliutigisartagassaasa annertussusissaat aalajangerneqartarpoq.

Aalisarnermi nakkutilliinermik annertusaanerup naammassineqarnissaata kissaatigineqartutullu sunniuteqalernissaata tungaanut, pisassiissutit allangorartarnerat, aqqissuussat allangortinneqarnerat kiisalu missingersuutitigut pisariaqartitat ilutigalugit ukiumiit ukiumut aningaasat amerlassusaat taakku iluarsineqartassapput.

Naatsorsuinermit tunngavigineqartut nalimmassaanerillu

Atuisunut akiliuteqartitsisarnissaq maanna aallartinniarneqartoq pisassiissutit/akuersissutit naliviannit nalikinnerungaatsiarpoq. Tassunga assersuutigalugu eqqaaneqassaaq Kalaallit Nunaata EU-mik isumaqatigiissuteqarnera naapertorlugu EU-p aalisariutaatai allaffissornermut aningaasartuutit 1%-iusut saniatigut raajanut qaleralinnullu tonsimut 600,- kr.-nik aamma 967,- kr.-nik akiliisarmata. Taamatut naliliineq pisassiissutaasartut

naliviannut naleqquppoq, tamanna EU-kommissionimik isumaqatiginninniarnermut kingullermut kiisalu 2006-imi aalisarnermut nutaamik isumaqatigiissuteqarnermut tunngatillugu naatsorsuinermi tunngavigineqarpoq.

Siunnersuummi maannakkut saqqummiunneqartumi ilaatigut makku tunngavigineqarput:

- Ukiup pisassiiffiusup aallartinnerani imaluunniit pisassiissuteqartoqarnerani pisassiissutissatut tunniunneqartut aallaavigalugit naatsorsuisoqassaaq.
- Pisassiissutissanik niueruteqarsinnaaneq imaluunniit pisassiissutinik allanngortitsisinnaaneq ilaatinneqanngillat,
- Pisassiissutit annertussusaanik (tonsimut) taamaallaat tunngaveqartinneqartut pisassiissutit nalingi naatsorsuinermi ilaatinneqanngillat,
- Sineriammut qanittumi aalisarneq ataatsimoorussamik pisassiissuteqarfiusoq imaluunniit pisassiissutissanik allannguuteqarfiunngitsoq akuersissutitut tunniunneqartunut ataasiakkaanut ukiumut aalajangersimasunik akiliuteqartarput.

Aalisarneq pillugu inatsisissami nutaami tunngavilinnik atuisunut akiliuteqartitsinerup allaffissuutigineqarnera pillugu sukumiisunik nalunaarutini aalajangersagaqarumaarpoq.

Europa Rådip unioqutitsilluni aalisarneq pillugu peqqussutaanik eqqortitsineq.

Europa Rådip peqqussut nr. 1007/2008 unioqutitsilluni aalisarnerup unitsinneqarnissaa pillugu aaqqissuussinerit atortussanngortinnikuuaa. Peqqussummit tassanga aalajangersakkanik atortussanngortitsinikkut (atortuulertussat 01. jan. 2010-mi) kalaallit aalisakkanik qalerualinnillu EU-mut nioqquteqarneranni uppersaasarsuisarnissaq piunarsaataalersussaavoq Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfiup uppersaateqartitsinissamik aaqqissuussinerup allaffissornermi atuinerunissaq naatsorsorsimavaa ukiut suliaqarfiusut pingasutut assigalugit.

Nunat allat toqqarsimavaat IUU-mik uppersaasarsuineq suliffissuaqarfimmit akilerneqassasoq, tamannalu Kalaallit Nunaanni ajornassangatinneqanngilaq, akitsuut 60 kr.-iutinnagu 83 kr.-iutikkaanni matussuserneqarsinnaassalluni.

§§ 25-imut 29-imullu allannguutissatut siunnersuut

§§ 25-mut aamma 29-mut tunngatillugu pisanik nalunaaruteqartarnermi aamma ullorsiutit katersorneqartarneranni kiisalu taakkuninnga immersuisarnermi allaffissornerup pingaarutilimmik annikinnerulernissaa allannguutissatut siunnersuutip nassatarissagaa naatsorsuutigineqarpoq. Aningaasaqarneq eqqarsaatigalugu tamatuma allaffissornermi sulisoqarnermilu aningaasartuutitut sipaaruteqartoqartissavaa.

4. Aningaasaqarniarnikkut allaffissornikkullu inuussutissarsiuteqartunut malitsigisassai:

Inunnut suliffeqarfinnullu pineqartunut allaffissornikkut kingunerlutsitsinermik nalaataqartunut naatsorsuutigineqarpoq inatsimmik allannguinerup nassatarissagaa qarasaasiatigut nalunaarsuisalernermik pissuteqartumik allaffissornerup annikillineqarnera, kiisalu taakku inuttaqartinnerannut ingerlatsinermullu aningaasartuutit aamma ikilisinneqarnerat, soorlu assersuutigalugu nassiussi-sarnikkut aningaasartuutikinnerulernikkut.

Aalisarnermik nakkutilliisut pulaarnerannut atatillugu inunnut suliffeqarfinnullu taakkununga aningaasartuutikinnerulernissaq aamma naatsorsuutigineqarpoq. Oqaatigineqassarli ukiumut agguaqatigiissillugu amerlanerpaamik marloriarlutik imaluunniit pingasoriarlutik inuit taakku pulaarneqartarsinnaammata.

Aalisarsinnaanermut akuersissutinik atuisut akiliuteqartittalernissaat tunngavigalugu pissutsit allanngornissaat naatsorsuutigineqarpoq, aalisarnermik inuussutissarsiortut tamarmiusut 10 mio. kr.-it missaannik akiliuteqarnissaat naatsorsuutigineqarmat. Tamanna aalisarnermik inuussutissarsiuteqartut ingerlatsinikkut, akileraarutit ilanngaatiginnginneranni, angusaannut sunniuteqassaaq. Erseqqissaatigineqassaaq aningaasat annertussusissaat Inatsisartunit aalajangerneqartassamat aningaasanullu inatsimmut ilanngunneqartassalluni. Akuersissutit amerlassusaaq apequtaallutik aningaasat katinneranni annertussusiliisoqartarpoq, akuersissutimmi amerlassusaaq ukiumiit ukiumut allanngorartarput.

5. Avatangiisitigut pinngortitatigullu malitsigisassai

Inatsisissatut siunnersuummi pingaarnertut anguniarneqarpoq aalisarnermi pissamaatit siunertaqartumik siuarsarneqarnissaat kiisalu pinngortitaaq eqqarsaatigalugu isumannaatsumik atuinissaq. Taamaattumik inatsisissatut siunnersuut avatangiisitigut pinngortitatigulluunniit ajortumik kinguneqartitsissasooq naatsorsuutigineqanngilaq. Taamaattoq inatsisissatut siunnersuutit ilaatigut peqasutsip manna isikkua pillugu paasissutissat eqqornerusut nassatarisinnavaa, tamatumalu biologinit siunnersortittarneq eqqornerusooq kingunerissallugu, imminut akilersinnaasumik pitsaaneruseq atuilersitsisinnasooq.

6. Innuttaasunut allaffissornikkut malitsigisassai

Innuttaasunut tunngatillugu allaffissornikkut kingunerluutaasinnaasut annikitsuaraanissaat naatsorsuutigineqarpoq, tassami inatsisissatut siunnersuummi paasissutissanik qarasaasiatigut nassiussisalernissamut tunngaviliisoqarmat.

7. Naalagaaffeqatigiinnermut Namminersorlutillu Oqartussanut attaveqarneq:

Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaani aalisarneq, kiisalu Kalaallit Nunaata aalisarnikkut oqartussaaffigisaata avataani kalaallit aalisarnerat pillugit ingerlatsinerit tamarmiusut inatsisitigullu piginnaasaqartitsisut, 1. januar 1985-imi Kalaallit Nunaata De Europæiske Fællesskaber-imit aninerani kiisalu Inuussutissarsiutigalugu aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 11, 21. november 1984-imeersup atuutsinneqalernerani tiguneqarput.

Taamaattumik ilaatigut aalisakkat assigiinnigitsut pisarineqartut annertussusaasa tamarmiusut aalajangiunneqarnissaannut piginnaasaqarfik, kalaallit kalaaliunngitsullu aalisariutaannut pisassiissutissat akuersissutigineqartarneri, akuersissutinut maleruaqqusat, teknikkitigut toqqorsinnaanermut suliniutit kiisalu nakkutilliinermi maleruaqqusat Namminersorlutik Oqartussanut nuutsinneqarput. Taamaattumik inatsisissatut siunnersuut aalisarneq pillugu inatsit atuuttoq assigalugu naalagaaffeqatigiinnermut tunngatillugu kingunerlutsitsinngilaq, taamaallaat Kalaallit Nunaata EU-llu akornanni aalisarneq pillugu isumaqatigiissutaat naapertorlugu aalisariutit aalisartut assingusumik nalunaarusiortussaataapput assinganillu tulaassinermi nakkutilliisunit pulaarneqarsinnaallutik.

8. Pisortat kattuffiillu tusarniaaffigineqarnerat:

Aalisarneq pillugu inatsisip allanngortinnissaanut siunnersuummut ilaatillugu siunnersuut tamarmiusoq 2007-imi maajip 17-ianiit 2007-imi juunip 29-anut tusarniaassutigineqarpoq. Taassuma saniatigut siunnersuut iluarsisaq 2009-mi juulip 20-aniit aggustusip 17-ianut tusarniaassutigineqarluni, tassa inatsisissatut siunnersuutip imaanik ilisimasaqalernissamik pingaartumik sineriammut qanittumi aalisartut allamik aamma periarfissinneqarnissaannik Naalakkersuisut kaammattuuteqareernerisa kingorna.

Suleqatit makku tusarniaanissami aalajangersakkat taakku tiguaat; Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit, Inuussutissarsiornermut Naalakkersuisoqarfik, Aningaasaqarnermi Aqutsisoqarfik, Nunanut allanut Pisortaqaarfik, Aatsitassanut Pisortaqaarfik, Ilaqutariinnut Naalakkersuisoqarfik, Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Ineqarnermut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik, Avatangiisinut Pinngortitamullu Aqutsisoqarfik, Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik, Grønlands Kommando, Politimestereqarfik, Pinngortitaleriffik, Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Kattuffiat, KNAPK, AGF KNI-p ataaniittoq, SIK, NUSUKA, KANUKOKA, DG-Fish (EU-Kommissioni), GrønlandsBanken, Sparbank Vest, Greenland Venture, Nunatsinni Takornariaqarnermi Inuussutissarsiornermilu Siunnersuisoqatigiit, Royal Arctic Line, Nunatta Eqqartuussivia, Deloitte, A-Revision, Censor Revision, Grønlands Revisionselskab, Rebekka Olsvig Revision, Revision & Regnskab, Top Revision og Revisionsfirmaet, Polar Seafood, Royal Greenland A/S aamma Grønlands Kommando.

Inatsisissatut siunnersuummi uani pineqartut §§ 25, 29 aamma § 14 imm. 5 inatsisissatut siunnersuutigineqartut arlaannit oqaasertalernagit makku tusarniaassutigineqartumut akissuteqarsimapput:

Aalisarneq pillugu Siunnersuisoqatigiit, Aningaasaqarnermi Aqutsisoqarfik, Aatsitassanut ikummatissanullu Pisortaqarfik, Sulisoqarnermi Aqutsisoqarfik, Ilaqutariinnermut Peqqissutsimullu Naalakkersuisoqarfik, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermit, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Ineqarnermut Attaveqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Akileraartarnermut Aqutsisoqarfik, Suliffeqarnermut Inuussutissarsiutigullu Ilinniartitaanermit Naalakkersuisoqarfik, Aalisarsinnaanermit Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik, Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Kattuffiat, Grønlands Kommando, Politimestereqarfik, Pinngortitaleriffik, KNAPK, SIK, NUSUKA, KANUKOKA, DG-Fish (EU-Kommissioni), GrønlandsBanken, Takornariaqarnermi Inuussutissarsiornermilu Siunnersuisoqatigiit, Nunatta Eqqartuussivia aamma Deloitte, Polar Seafood A/S kiisalu Royal Greenland A/S.

Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermit Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfik inatsimmi atuuttumi § 29 allanngortinniarnanumut oqaaseqaateqarpoq, allalluni, oqaasertalernera naapertuussorinagu KANUAANA-mit sinniisumik allaqqasussaagaluartoq "aalisarnermi alapernaarsuisumik" allanneqarsimammat."

Siunnersuummi § 14, imm. 5 tunngavigalugu tusarniaaffigineqartut makku oqaaseqaateqarput:

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Kattuffiat, Kommuneqarfik Sermersooq, SIK aamma Royal Greenland.

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Kattuffiat atuisut akiliuteqartittalernissaannut apeqqut pillugu tusarniaanermit akissuteqarluni allappoq peqatigiiffiup "aalisarsinnaanermit akuersissutinik nakkutilliisoqarfiup ingerlanneqarneranut atatillugu atuisut akiliuteqartittalernissaannut tunngavigisat najoqqutassallu oqallisiginissaannut qilanaarlutik".

"§§ 10 aamma 15 kiisalu akitsuutit ilaallu" qulequtsiullugu Kommuneqarfik Sermersooq allappoq "Kommuneqarfik Sermersuup maluginiarpa, suliaqarfimmi aningaasartuutit amerlaqqataannaannik akitsuutinik akiliisitsisoqartarniarpoq. Kommuneqarfik Sermersooq isumaqarpoq, nunatta karsianut aningaasanik isertitsilaarnissamut periarfissatsialaasoq akii sinnerlugit akiliisitsisarnissamik piumasaqaraanni, tassa akitsuusiussa atornagu atuinermut akiliuteqartitsisaraanni". Kommuni naapertorlugu atuinermut akiliuteqartitsineq sunngiffimmi aalisartunuunerusoq kiisalu umiarsuarnut avataanit aggerlutik usiminnik paarlaassartortuunerusunut nioqqutissiorartortuunerusunullu atuutsinneqassasoq.

SIK atuisut akiliuteqartittalernissaannut apeqqut pillugu oqaasertaliivoq "SIK-p aamma ajornartorsuutitut isiginngikkaa Namminersorlutik Oqartussat aningaasartuutiminnut matussusiiniarnerat".

Akerlianik Royal Greenlandip apeqqummut tassunga tunngatillugu Danmarks Skibskreditimit oqaaseqaat innersuussutigaa. Oqaaseqaammi allassimavoq ”pissamaatit akitsuuserneqarnissaat, atuisut akiliuteqartitalernissaat, akuersissutit akitsuuserneqarnissaat il.il. pillugit apeqqutit pingaarutillit iluaatsupilussuarmik inatsisissatut siunnersuummiittut, tassami suliniutip akilersinnaaneranut pissutsit taaneqartut sunik kinguneqarsinnaanersut takuneqarsinnaanngilaq, soorlu Naalakkersuisut namminneq tassunga atugassarititaasut aalajangersinnaagaat”. Taamaammatt siunnersuummut Royal Greenlandip isumaa pitsaanngitsutut Naalakkersuisoqarfimmit nalilerneqarpoq.

Aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaat nr. 18, 31. oktober 1996-imeersup inatsisartut inatsisaata allanngortinneqarnissaanik siunnersuut ulloq 21. september 2009-mi makkununga tusarniaassutigeqqinneqarpoq (kalaallisuaa malinnaasillugu nassiunneqarluni):

Nunanut Allanut Pisortaqarfik, Aatsitassanut Ikummatissanullu Pisortaqarfik, Aningaasaqarnermut Sulisoqarnermullu Aqutsisoqarfik, Isumaginninnermut Naalakkersuisoqarfik, Peqqissutsimut Naalakkersuisoqarfik, Kultureqarnermut, Ilinniartitaanermut, Ilisimatusarnermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Ineqarnermut Attaveqarnermut Angallannermullu Naalakkersuisoqarfik, Akile-raartarnermut Aqutsisoqarfik, Inuussutissarsiornermut Suliffeqarnermullu Naalakkersuisoqarfik, Nunap iluani pissutsinut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik, Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinut Nakkutilliisoqarfik, Grønlands Kommando, Politimesterembedet, Pinngortitaleriffik, Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Kattuffiat, KNAPK, SIK, Nusuka, KANUKOKA, DG-Fish, Grønlands Banken, Sparbank Vest, Polar Seafood, Royal Greenland

Makku akissuteqarput: Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Kattuffiat, Grønlands Kommando, SIK (allakkat kingusinaarlutik ulloq 14. oktober tiguneqarput) Royal Greenland A/S aamma Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik Aningaasaqarnermullu Pilersaaruseriorfik, Grønlandsbanken, Kalaallit Nunaanni Politi, Nunap Iluani Pissutsinut, Pinngortitamut Avatangiisinullu Naalakkersuisoqarfik, Polar Seafood A/S aamma KANUKOKA.

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Kattuffiat (GA) allakkatigut 29. september 2009-mi akissuteqarpoq, kissaatigalugu paasissutisseeriaatsit pisariillutillu paasiuminartuussasut, oqartussaasut aalisarnermik nalunaarsuisarnerannut nakkutilliisarnerannullu attuumassuteqassallutik.

Atuisunut akiliuteqartitsinerup tunngatillugu GAp maluginiarpaa, Aalisarneq pillugu Ataatsimiititaliarsuup atuisunut akiliuteqartitsinerup tunngavissaata qulakkeeqqaarnissaanik kaammattuuteqarsimanera. GAp tamanna itigartinngilaa tamannalu pillugu Namminersorlutik Oqartussat inuussutissarsiuteqartunik isumaqatiginninniarnissaa kaammattuutigalugu. GA'p isumaa malillugu inatsisissatut siunnersuummi tunngavissaq annertuallaarpoq. GAp oqaatigaa, 2006-imili aningaasatigut ingerlatsinerup suliniutinut arlalinnut ataqatigiissaarinissaq noqqaassutigineqartarsimasoq.

Ilanngullugu Aalisarnermut, Piniarnermut Nunalerinermullu Naalakkersuisoqarfik kaammattorneqarpoq inatsisiliorneq ima oqaasertalerneqassasoq, aqutsinermut piumasaqartoqassasoq kalaallit nioqputissaataat uppersarsaasersorneqartarnissaannik, soorlu assersuutigalugu Marine Stewardship Council (MSC) piumasarisattut.

SIK-p siunnersuut tamarmiusoq tapersersorpaa.

Royal Greenland A/S ulloq 29. september ukioq manna tusarniaanermut allaaserisamigut nalunaarutigaa allannguutissatut siunnersuummi imm. 1-ip oqaasertaliornera annertuallaartumik imaqartoq, Naalakkersuisut akiliuteqartitsinermi akigititaq namminneq annertussusilertassagaat. Taamaalilluni akiliut akileraarusersueriaatsinut nutaanut sanillersuunneqarsinnaalluni, taamaattorlu taamaallaat inatsisitut Inatsisartuni toqqaannartumik akuersissutigineqarsinnaalluni, Naalakkersuisunut piginnaatitsissutitut ilusilernagu. Maannakkut aalajangersakkat oqaasertalersimaneratigut ajornartorsiut aaqqinneqarsinnaavoq, ersarissumik oqaasertalerneratigut, tassalu akiliutikkut aningaasartuutit suut matussuserniarneqarnersut, taamatuttaaq aalajangersakkami akiliutip annertussusissaanik toqqaannartumik taasinikkut.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfik aamma aingaasanut pilersaaruseriorfik (AN) ulloq 24.09.2009-mi tusarniaanermut akissuteqarpoq, siunertap qulakkeerneqarnissaa AN-imut pingaaruteqartuusoq, tassalu ullumikkornit atuisunut akiliuteqartitsinerusinnaaneq tunngavissinneqassasoq. AN-ip siunnersuutigaa imm. 9 allanngortinneqassasoq, taamaalilluni kissaatigineqartoq piviu-sunnngortinneqarsinnaammat.

Grønlands Kommando allakkamigut ulloq 29.09. 2009-mi akivoq, nalinginnaasumik allannguutissat nassiunneqartut tapersersorini.

Kalaallit Nunaanni Politiit allakkatigut 2. oktober 2009-mi tusarniaanermut akissutitik nassiuppaat. Politimesteriugallartup isumaa malillugu § 29, imm. 1-mi aamma § 29, imm. 2-mi aalisarnermik nakkutilliisut-nut iluarsineqassasoq § 29, imm. 1-imilu Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisut-nut iluarsineqassasoq. § 29, imm. 2, uppersarsaatinik takutitsisoqartuassasoq, Naalakkersuisut pinnatik, soorlu inatsisissatut missingiummi allassimasoq.

Grønlandsbanken ulloq 1.09.2009-mi tusarniaanermut akissutimini § 14, imm. 5-imut allannguutissatut siunnersuummut oqaaseqarpoq. Oqaaseqaammi Aalisarneq pillugu Ataatsimiititaliarsuup atuisunut akiliuteqartitsisarneq pillugu isumaliuutissiissutaa, tassunga ilanngullugu aalisarnikkut atuisunut akiliuteqartitsineq matussuserneqassasoq", isiginiagassatut innersuusutigineqarpoq.

Grønlandsbanken-imit oqaaseqaat naapertorlugu isumalluutinik allanik tassalu aalisarnermi isumalluutinik atuinermi akiliuteqartitsisarnermut atatillugu atuisunut akiliuteqartitsisarneq isiginiarneqassasoq. Ilanngullugu Grønlandsbanken isumaqarpoq, aalisarnermik inuussutissarsiuteqartunut aningaasartuutitigut

nammakkiiniarnerit suulluunniit sioqqullugit aningaasartuutit nutaat aalisarnermik inuussutissarsiortunut kingunerisassai nalilersorneqaqqaartassasut.

KANUKOKA tusarniaanermut akissummigut nalunaarutigaa, KANUKOKA-mit aalisarneq pillugu ilisimasat annertunerusut katersorneqarsinnaanissaanut ammaassinissamik Naalakkersuisut kissaataat isumaqatigineqartoq. Aalisarsinnaanermut akuersissutinut akitsuuteqartitsilernissamut siunnersuummut tunngatillugu KANUKOKA kommunit sinnerlugit oqaatigaa, suliamut tassunga atatillugu kommunit aningaasartuutissaasa matussuserneqarnissaanut ikiorserneqartariaqartut. KANUKOKA ilanngullugu kommunip ataatsip eqqarsarnartoqartitaa annguppaa, tassalu aalisarsinnaanissamut akuersissutip ataatsip 1.500 kr.-inik akitsuuserneqarnissaa.

Kattuffik AP tusarniaanermut akissummini nalunaarutigaa, nr. 1-imi Naalakkersuisut piginnaatinneqarnerat ingasappallaartoq, toqqaannartumillu akileraarusersuinerunnginnersoq misissorneqartariaqartoq. AP naapertorlugu ersarissumik takuneqarsinnaasariaqarpoq akiliutitigut suut matussuserneqarniarnersut.

Aningaasaqarnermut Naalakkersuisoqarfiup Aningaasanullu Pilersaaruseriorfiup tusarniaanermut akissuteqaataasa kinguneranik, inatsisissatut siunnersuummi imm. 9 § 29, imm. 3 pillugu allanngortinneqarpoq, taamaalilluni oqaasertaa "nakkutilliinermi aningaasartuutit matussusernissaannut" peerneqarluni.

Kalaallit Nunaanni Sulisitsisut Kattuffianit (GA) aamma Royal Greenland A/S-imit tusarniaanermut akissutit kingunerisaannik, inatsisissatut siunnersuummi imm. 1, § 1, § 14, imm. 4-qalernissaa pillugu oqaasertaa allanngortinneqassasoq. GA-p tusarniaanermut akissutaani MSC-mik aaqqissuussineq (Marine Stewardship Council) malillugu maanna aalisarneq pillugu inatsimmi § 2 allanngortinneqarnissaa siunnersuutigineqarpoq.

Kalaallit Nunaanni Politiit aamma tusarniaanermut akissutaata kingunerisaanik inatsisissatut siunnersuummi imm. 5, § 29, imm. 1 allanngortinneqarnissaa pillugu aamma imm. 8, § 29. imm. 2 allanngortinneqarnissaa pillugu, Kalaallit Nunaanni Politiit taaguutissatut siunnersuutigisaat atorneqarput.

Aalajangersakkanut ataasiakkaanut oqaaseqaatit

§ 1-imut

Nr. 1-imut

§ 2 paragrafiuvoq siunertamut tunngasoq Siunnersuut aallaaveqarpoq, aalisakkanik nioqqutissianut piumasaqaataaleraluttuinnartoq nioqqutissat avatangiisinut tunngasumik meqqilerneqassasut: Atuisut piumasaraat imaani uumasunik isumalluutunik atuneq avatangaasinik mianerinnilluni ingerlanneqassasoq. Siunnersuut oqaasertalerneqarpoq suliap ingerlanneqarneranut atatillugu, tassalu kalaallit nioqqutissiataat MSC-mi aaqqissuussineq (Marine Stewardship Council) naapertorlugu avatangiisinut uppersaammik meqqilerneqartalissasut.

Nr. 2-mit nr. 7-imut

Aalajangersagaq nutaajuvoq. Inatsisartut aalajangersagaq naapertorlugu atuisunut akiliuteqartitsinermik aalajangersaasinnaassasut, taamaalillutik aalisarnermik inuussutissarsiortut, landskarsiunngitsoq, Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisut aningaasartuutaannut tamakkiisumik ilaannakortumilluunniit akiliuteqartalissapput.

§ 14 imm. 5 aamma § 14 imm. 7-mi akiliuteqartitsinerit aamma ukiumut akitsuutit pineqarput. Maluginiarneqassaaq, akiliuteqartitsinermi akitsuuteqartitsinermilu pineqarmat atuisunik akiliuteqartitsineq, Kalaallit Nunaanni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinut Nakkutilliisut aningaasartuutaannik matussusiinissaq siunertaralugu.

Aamma immikkoortoq pisortanut aningaasarsiornikkut allaffissornikkullu kingunerisassai takuuk.

Nr. 8-mut

Immikkoortumut qulequtarineqartup ”kisitsisitigut paasissutissat” ”Naalakkersuisut paasissutissanik pissarsiniarnerannut” allanngortinneqarnissaa siunertamut naleqqutsinneqarpoq, tassa oqaaseq kisitsisitigut paasissutissat immikkoortumut naapertuuttuusorineqanngimmata.

Nr. 9-mut

Aalisarneq pillugu Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi kisitsisitigut paasissutissat pillugit § 25 aalajangersakkap taarsissavaa. Aalajangersakkap oqaasertaa imatut allanngortinneqarpoq, paasissutissat Inatsisartut inatsisaata aqunneqarneranut atugassaasut tunniunneqartarnerannut atuuttoq, tassunga ilaallutik kisitsisitigut nalunaarusiortarnermut, misissuiffigeqqissaagassatut siunertarineqartunut kiisalu nakkutilliinissamut atugassat.

Aalajangersakkami siunertarineqarpoq paasissutissanik pissarsiniartarnermut maleruagassanik aalajangersaasoqassasoq, ilaatigut nunatsinni aalisarnermi pissamaatit erniatigut akitsuuserneqartarnerat atuuttoq siunissamilu akitsuutaalerumaartussat nalilersorneqarnissaannut, ilaatigullu pinngortitatigut atugassanut, soorlu aamma suliaqarfiup tunisassiornissamik pilersaarusiornissaanut

nakkutilliisarnissamullu atugassat inuussutissarsiutigalugu aalisarneq tamakkerlugu ilisimasassat pissarsiariniarnissaannut.

Aalajangersagaq pingarutilipilussuartut isigineqarpoq, tassami Naalakkersuisut inatsimmik ingerlatsinerannut, tassunga ilaallutik inuussutissarsiutigalugu aalisarnermut kalaallinullu inuiaqatigiinnut siunissami ineriartortitsinissamut suliniutissat, suliaqarfimmit paasissutissatut tunngavigisat ilaatigut aallaavigineqarmata.

Misilittakkat naapertorlugit suliaqarfimmit paasissutissat taakku pissarsiariniartarnerat ajornakusoorsimavoq. Taamaattumik paasissutissat aalajangersakkami taaneqartut pissarsiarineqarniissaannut ersarinnerusumik malittarisassaliortoqarnissaa pingaaruteqarluartutut isigineqarpoq.

Kalaallit angallataannik piginnittoq, imaluunniit oqartussaasoq aalajangersakkami pineqarput, § 6, imm. 1 naapertorlugu, nunami allamiut angallataat, § 7, imm. 1 naapertorlugu, Kalaallit Nunaanni tunisassiorfeqarneq allallu. Tassunga atatillugu ilanngunneqassapput tulaassuiffiit tunisassiorfeqanngitsut, pisassiisutunik akitsorterussisarneq eqqunneqassapput akitsorterussilluni tuniniaasarfiit.

Angallatit, sakkussat atortussallu allat angallatip aalisarnermilu atortut saniatigut angallatip sananeqaatigisinnaavai, angallat qanoq ittunik tunisassiorfeqarnerseq, angallatip tunisassiorsinnaassusia qanoq innersoq, angallat qerititsiveqarnikkut qanoq inissisimanersoq, motoreqarnera, pissutsillu allat angallatip pisinnaasaanik, pisinnaasanillu taakkuninnga aalisarnermillu atuisinnaaneranut tunngassuteqartut.

Aalisarnerup piniarnerullu akornanni pissutsit, kiisalu angallatip pisinnaasaqassusaasa aalisagaqassutsip inissisimanagera ineriartorneralu pillugit oqaluttuussinnaavaatigut. Nammineq tunisassiorneq, usunik paarlaasarneq, tulaassisarneq kaaviiartitaqarnerlu oqaluttuarterput suliffeqarfiup isaanit kiisalu inuiaqatigiit tamarmiusut isaanit isigalugu ingerlatseriaaseq sorleq akilersinnaanerunersoq.

Pissutsit allat tassaasinnaapput tunisinissamut periarfissat, nunami suliarinneqqaarnissamut periarfissat, tulaassiffimmiit angallassinissamut periarfissat, tunisinissamut periarfissat, tulaassuiffinni assigiinngitsuni akitigut akinillu ineriartortitsineq.

Teknikkimut tunngassuteqartut paasissutissat aqutigalugit angallatit assigiinngitsut tunisassiorfinnik sorlernik atuinersut takuneqarsinnaavoq, allanut naleqqiullutik tunisassiorfiit ilaasa atuinerisa akilersinnaassusaasalu assigiinngissutaat takuneqarsinnaavoq, kiisalu tunisassiorfiit ilaat suliaqarnermi sipaaruteqarsinnaanerusut il.il. takuneqarsinnaallutik.

Taamatuttaaq angallatit assigiinngitsut aalisarnernut assigiinngitsunut aalisarnermi atortut sorliit atortarneraat takuneqarsinnaalluni. Atortussanik tunisassiorartut akornanni ineriartortitsinissamik unammillertoqangaatsiarpoq, tamatumalu angallatip

pisaqarluarsinnaananut, aningaasartuutaanut kiisalu akilersinnaananut pingaarutilimmik sunnersinnaavaa.

Paasissutissat allat aalisarnermi ingerlatsinermut pingaaruteqartunik, aammali nr. 1-imut 2-mullu qulaani pineqartunut attuumassutillit aqutigalugit pisisat annertussusaannik atuinissamut qanoq suliniuteqartoqarsimatiginersoq takuneqarsinnaavoq. Tamanna assersuutigalugu uuttortaatigineqarsinnaavoq qanoq sivisutigisumik angalasimanermit, qanoq sivisutigisumik sunniuteqarluartumik aalisarsimanermit, motorit sakkortussusaannut ikummatissanullu qanoq atuisimatiginermit, ningittakkat takissusaata uuttortarnerannut, qalut qalorsuilluunniit inissaqartinnerannut, takussutissat allat immikkut imaluunniit arlalinnik peqateqarluni aalisagartassiissutaasut suliniutissanut ilisimasaqarnerulersitsisussat.

Nr. 10-mut

Aalisarnerup, tulaassisarnerup usinillu paarlaassisarnerup iluini suliamut attuumassuteqartut paasissutissat saqqummiunneqartarnissaat aalajangersakkami uani siunertarineqarpoq, soorlu assersuutigalugu akuersissutit tunniunneqartut pillugit paasissutissat saqqummiunneqarnerat kiisalu akuersissuteqarluni aalisarnermi angallatit ataasiakkaat pisaat pillugit paasissutissat, tassunga ilaallutik aalisarnermi pisassiissutit atorneqarnerat pillugu paasissutissat, tassunga attuumatinneqarput pisassarititaasut annertussusaat.

Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfiup kalaallit nunami allamiullu angallataannut atugassaq pisassiissutinik atuneq pillugu kisitsisitigut paasissutissaq suliarivaa, taanna akuersissummik tunineqarnissamit pisariaqarpoq. Pisassiissutinik atuneq pillugu kisitsisitigut paasissutissiinermi pineqarput akuersissutinik piginnittut angallatillu aqqi, aalisakkat tamarmik ilivitsuullutik oqimaassusaat pisassiissutit pisisariveqartullu tamarmiusut pisassiissuteqarfinni nalilersorneqartassapput. Saqqummiinermi angallatip allorniusani tukimukartuni allorniusanilu sanimukartuni inissisimanagera ilanngunneqassanngilaq.

Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfiup sinerissami qanittumi aalisarnermi piumasaqaataammat nunamut tunisinerit nalunaarsorneqarneri aamma suliarai, aalisarnermi soorlu aamma pisassiissuteqartarnermi akuersissutit il.il. takussutissat kiisalu angallatit allattorsimaffii piginnittoq angallatillu paasissutissartai pillugit paasissutissanik imalik suliarineqartut.

Kisitsisitigut paasissutissat saqqummiunneqarnerani ilaatigut siunertarineqarpoq akuersissummik piginnittut kiisalu aalisarnermi soqutigisaqaqatigiit aalisarveq pillugu pilersaarusiornissaanut peqataanissaq, kiisalu pisassiissutinik ukiumoortumillu pisassiissutinik kaaviaartitsinerulernissamut peqataanissaq. Saqqummiinermi pineqarput kalaallit aalisariutaat nunamilu allamiut aalisariutaat.

Paasissutissat saqqummiunneqarput kingusinnerusukkut uppernarsaanissaq eqqarsaatigalugu. Paasissutissanik mianernartunik suliaqartarveq pillugu Kalaallit

Nunaanni maleruaqqusat atuuttut aalajangersakkami allanngortinneqanngillat. Taamaattumik paasissutissanik taama ittunik suliaqarnermi Naalakkersuisut pisariaqartitatut mianersornissamik takutitsissapput.

Paasissutissanik taakkuninnga suliaqarnermi saqqummiinermilu paasissutissanik suliaqartarnek kiisalu paasissutissanik nalunaarsuisarnek pillugit maleruaqqusat atuuttut Naalakkersuisut isumagissavaat.

Nr. 11-imut

Aalisarnek pillugu Inatsisartut inatsisaanni atuuttumi § 29-mut aalajangersagaq assinguvoq. Aalajangersakkami immikkoortoq 2-mik nutaamik ilanngussisoqarpoq, immikkoortoq 1-ilu uannga ilanngussinikkut allanngortinneqarpoq ”uppernarsaammik atorsinnaasumik takutitsinermit eqqartuussisutigut aalajangiisoqassanngilaq”, aamma Kalaallit Nunaata nunataani aalisarnikkullu oqartussaaffiisa iluini avataanilu nakkutilliisut suliaqarnissaata agguataarneqarnerani. Imm. 3 atuuttoq taamatuttaaq imm. 5-imut nuunneqarpoq. Imm. 4-mi "kalaallit danskillu oqartussaasui" allanngortinneqarpoq "nakkutilliinermut atatillugu oqartussaasut attuumassuteqartut", assersuutigalugu aamma angallatip naalagaaffik erfalasoqarfianik attaveqarnek aamma pineqarsinnaammat.

Aalajangersakkami ”angallatit aalisarnermi suliaqarfii” imatut allanngortinneqarpoq: ”angallatit aalisarnermut attuumassuteqartumik suliaqarfii” aamma ”ikineqarpoq” uunga allanngortinneqarpoq ”nassarnekqarpoq”. Taamaalilluni erseqqissarneqarpoq aalajangersagaq taamaallaat atuutinngitsoq angallatinut aalisarnerinnarmik ingerlatsisunut, kisiannili aamma angallatinut usiminnik paarlaaniartunut, angallatinut aalisakkanik angallassisunut, aalisakkanik pisiortortunut (umiarsuit tunitsiviusut), aalisakkanik suliarinneqqaartuinnarnut (umiarsuit tunisassiorfiusut), suliareqqitassanngortitanut qerititsivittut (umiarsuit qerititsiveqarfillit) atornekqartunut il.il. Ilutigalugu ”akuersissuteqarluni” aalajangersakkamit peernekqarpoq, tassami siunertaanngisaannarsimavoq, angallatit Kalaallit Nunaanni aalisarnissamut akuersissuteqaratik aalisartut Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfiup immikkoortissagai.

Kiisalu aalajangersagaq imatut annertusineqarpoq, angallatini aalisartuni, usiminnik paarlaasuni allatulluunniit Naalakkersuisut akuersissuteqarfigisimasaannik aalisarnermut attuumassuteqartumik suliaqartuni Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfimmit aalisarnermik nakkutilliisumik ilaasoqarnissamik piumaffigineqarsinnaasut, tassa angallat Kalaallit Nunaata avataani taama suliaqarnermik ingerlatsippat. Akuersissuteqarnek taanna angallatinut tunngatillugu akuersissutaassaaq, angallatinut usinik paarlaassisunut il.il. tunngatillugu akuersissutaassaaq.

Imm. 1-imut aamma 2-mut ilanngunneqartoq aalisarnek, piniarnermik aalisarnermillu nakkutilliisut pisinnaatitaaffii pillugit Inatsisartut inatsisaanni

atuuttuusoq ”uppernarsaammik atorsinnaasumik takutitsinermi eqqartuussisutigit aalajangiisoqassanngilaq” § 27, imm. 5-imut assinguvoq.

Imm. 1 naapertorlugu Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfiup suliassaanut piginnaatitaaffinullu tunngasut Grønlands Kommandop Kalaallit Nunaannilu politimestereqarfiup oqaloqatigineqareernerisigit aalisarnermik nakkutilliisut suliassaat piginnaatitaaffiilu pillugit Namminersorlutik Oqartussat nalunaarutaanni maleruaqqusanut aalajangiunneqarpoq.

Illersornissatigit aalisarnermik nakkutilliisoqarfiata suliarisartagaanit Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfiup suliassai allaanerupput. Illersornissatigit aalisarnermik nakkutilliisoqarfiup aalisarnermik officerit nalunaaquttap akunnialuinnarni nalinginnaasumik umiarsuarmitittarpai, taakku misissortarpaat atortut, angallammut uppernarsaatit, usit il.il. angallatillu nuna-mukaqqunissaanut pisinnaatinneqarlutik. Akerlianik Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfiup aalisarnermik nakkutilliisui nalinginnaasumik sivisuumik umiarsuarmittarput, angallammilu suliaqarfiit nakkutigisarlugit kiisalu inatsisinik unioqquutisisoqarsinnaanerata paasineqarnissaa siunertaralugu nakkutiginninnerit/misissuinerit ingerlattarlugit, soorlu aalisarnermik nakkutilliisut angallammiit periarfissaqartinneqassasut pisortanut attaveqarsinnaanermut, nalinginnaasumik Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfimmut imaluunniit Grønlands Kommandomut.

Aalisarnermik nakkutilliisut najuunnerinnaasa angallatit maleruaqqusanut atuuttunut malinninnissaannut tamaviaartissinnaavaat.

Nr. 12-imut

Angallatinut Kalaallit Nunaata nunataani aalisarnikkullu oqartussaaffigisaani aalisarnermut attuumassuteqartumik suliaqartunut aalisarnermik nakkutilliisut suliaqarnissaata tunngavilerneqarnerat aalajangersakkamit tunniunneqarpoq.

§ nr. 13-imut

Angallatinut Kalaallit Nunaata nunataani aalisarnikkullu oqartussaaffigisaani aalisarnermut attuumassuteqartumik suliaqartunut aalisarnermik nakkutilliisut suliaqarnissaata tunngavilerneqarnerat aalajangersakkamit tunniunneqarpoq. Tassunga tunngatillugu piumasaqaataavoq angallatit Kalaallit Nunaannit akuersissuteqartut tassani pineqarnissaat. Taassuma amerlasuutigut attortassavai angallatit Kalaallit Nunaannut attuumassuteqartut Kalaallit Nunaata nunat tamat isumaqatigiissuteqarfigineratigit aalisarsinnaanermut pisassiissuteqarlutik aalisartut. Uani § 17, imm. 2 naapertorlugu akuersissutit Naalakkersuisunit tunniunneqarsimasariaqanngitsut, akuersissutilli Naalakkersuisunit akuersissuteqarfiusussaallutik..

Aamma pisassiissut angallatip nunami allameersup Kalaallit Nunaata nunataani aalisarnikkullu oqartussaaffigisaani aalisarnissamut pissarsiarisimasaa pineqarsinnaavoq, tassa nunat tamat Kalaallit Nunaannut isumaqatigiissutaat aqutugalugu Naalakkersuisunit akuersissutigineqartoq.

§ nr. 14-imut

Imm. 2-mik nutaamik ilanngussinikkut Naalakkersuisut piumasaqaatigisinnaavaat kalaallit nunami allamiullu angallataasa, angallatit aalisakkanik assartuisartut kiisalu umiarsuit tunitsiviusut aamma Kalaallit Nunaata imartaani usiminnik paarlaasartut kiisalu kalaallit angallataat suliffissami avataani usiminnik paarlaasunut Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfiup sinniisuisa nakkutilliillutik suliaqarsinnaanerannik naammaginnissasut. Pisanut Kalaallit Nunaata imartaani avataanilu pisarineqarsimasunut aalajangersagaq atuuppoq. Pissusissamisoorpoq Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfiup ilaatigut periarfissarimmagu angallammi paasissutissatut il.il. allattorneqarsimanertik naapertorlugu pisat allamut nuunneqartut imaluunniit tulaanneqartut misis-sornissaannut.

Nr. 15-imut

Imm. 3-mi oqaasertat tullianni aalajangersagaq (aalajangersagaq Inatsisartut inatsisaannut nr. 10, 4. november 1991-imeersumut ilanngunneqarpoq) naapertorlugu Naalakkersuisut toqqammavissaqarput maleruaqqusassanik aalajangersaassallutik, tamanna isumaqarpoq aalisarnermik nakkutilliisut najuunnerannut isumagineqarnerannullu aningaasartuutitut umiarsuaatileqatigiiffiit akiliissuteqartarnissaat minnerpaaffilikkamik akiliisitsinerusassasoq. Imm. 3-mi oqaasertat tullii periarfissiippat umiarsuaatileqatigiiffiit annerusumik akiliisarnissamut immaqalu nakkutilliinermi aningaasartuutit tamarmiusut akilertarnissaannut piumasaqaateqarsinnaanermik.

Pingaaruteqarluinnarpoq, inatsisitigut isumannaatsuunissamut kiisalu maleruaqqusat naammassinissaannut sapinngisamik allaffissortoqarpallaannginnissaa, tamakkiisumik akiliisitsiniarnissamut piumasaqaatinik atorsinnaasunik maleruaqqusat imaqartarnissaat, tassa umiarsuaatileqatigiiffiit ersarissumik maleruaqqusanut atuuttunut naammassinnittut akiliutissaasa qaavatigut ilaseqqit-tannginnissaq imaluunniit tamakkiisumik akiliisinneqartannginnissaat, taamaallaat taamaaliortoqartassaaq kilisaatinut tamanut sumiiffimmi aalajangersimasumiittunut imaluunniit piffimmi aalajangersimasumi akiliuteqartitsinissamik piumasaqaammik eqqussisoqarpat.

Imm. 3-mi oqaasertat pingajuanniittut aalajangersakkat aamma Inatsisartut inatsisaannut nr. 10, 4. november 1991-imeersumut ilanngunneqarput, tassani inatsisissatut siunnersuummut oqaatigineqartuni takuneqarsinnaavoq, pissutsit nakkutilliinermut akiliuteqartarnissap annertussusaanut allanngorartitsinnaammata

ersarissumik taaguinissaq ingerlanneqarsinnaanngitsoq, assersuutissatullu ilanngunneqarput:

- 1) Kilisaammit utikattumik nalunaaruteqartannginneq.
- 2) Siusinnerusukkut paasineqareersunik utikattumik unioqqutitsisarneq angallatillu naalagaanik unnerluutiginninneq.
- 3) Aalisarnermik nakkutilliisut pisarnermissut pulaarneranni unioqqutitsinerit sakkortuut paasineqarnerat.
- 4) Pisat annertussusaannut attuumatillugu unioqqutitsisumik eqqaasoqarneranik sakkortuumik pasitsaassinerit, aalisarfimmi angallatit allat pisaannut pingaaruteqartumik nikingasoqartillugu imaluunniit Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfiup aalisarfimmi nalinginnaasumik agguasarnerup annertuallaarneranik pasinnittoqarpat.
- 5) Angallatit arlallit nalinginnaasumik pulaarnermi nakkutilliiffigilluaqqunnginneranni umiarsuarmi aalisarnermik nakkutilliisumik ataavartumik pisariaqartitsineq. Assersuutigalugu tassani pineqarput kilisaatit Tunumi tamakkiisumik tunisassiornissamut akuersissuteqartut.

Nr. 16-imut

Umiarsuarmi aalisarnermik nakkutilliisut Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfimmik, Grønlands kommandomik politiinillu oqaloqateqarsinnaanermik periarfissaqartinneqarnissaat pingaaruteqarluinnarpoq. Tamanna aqutigalugu aalisarnermik nakkutilliisup nuna qullersani nalileeqqusinnaavai unioqqutitsisorisat ersarinnerusumik misissorneqassanersoq imaluunniit Grønlands kommandomit umiarsuarmik nakkutilliisumik ersarinnerusumik misissuisussamik aggertitsissanerlutik.

Aalisarnermik nakkutilliisut sulinerminnut atatillugu angallatip radiuanik, oqarasuaataanik qarasaasiatigullu atortorissaarutinik atuineranik aningaasartuutaat umiarsuaatileqatigiiffiup akisussaaffigivai, sulinermit tunngassuteqanngitsumik atuinermi aalisarnermik nakkutilliisut nammineq akisussaaffigissavai.

Nr. 17-mut

Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfiup aalisarnermillu nakkutilliisuisa sulisullu allat pisinnaatitaaffii suliassaalu pillugit maleruaqqusat Naalackersuisut aalajangiuttussaavaat. Maleruaqqusat malinneqarnissaannik nakkutilliineq polititigut oqartussanit aamma Grønlands Kommandomit suliarineqarnerpaasarpoq, taamaammallu naalagaaffimmi oqartussat peqatigiilluni isumaqatigiiffigineqartarput.

Imm. 5-imi nutaami imm. 2-p nutaajusup malitsigisaanik ilanngunneqarsimasoq naapertorlugu Naalakkersuisut imm. 2-mi usinik paarlaassisarneq tulaassisarnerlu pillugit oqaasertalimmi nakkutilliinissamut maleruaqqusat aalajangersaaffigisinnaavaat.

Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfiup suliassai pisinnaatitaaffiilu pillugit nalunaarummut maleruaqqusassat Naalakkersuisut aalajangiuppaat. Siunertaavoq Kalaallit Nunaata nunanut tamanut pisussaaffii naapertorlugit tulaassinermi nakkutilliineq eqqunneqassasoq, soorlu siunertaasoq usit paarlannissaannut akuersissummik peqarnissaq pillugu nalunaarutip aalajangiunneqarnissaa.

Aalisarsinnaanermut Akuersissutinik Nakkutilliisoqarfiup suliassanut pisinnaatitaaffiinullu tunngatillugu siunertarineqarpoq inatsimmi siunertaq suli ingerlanneqassasoq, taamaaliorluni aalisarneq pinngortitatigut imminut akilersinnaasoq ingerlanneqassaaq.

§ 2-mut.

Inatsisartut inatsisaat 01. januar 2010 aallarnerfigalugu atuutilersinneqassasoq siunnersuutigineqarpoq.